

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

- עלי מרפא
- שערי הגלילון
- יין הונגרי
- למעשה
- בני היכלא
- "דברינו חדשים ומתחדשים"
- לעבור את הגשר הצר - - -
- מהם המופתים של רבינו?
- קריעת ים סוף ופרשת המן
- ב'קשה אחרונה של ברסלב ר' חסיד
- התורה הזמנית:
- תורת הצדיק שמאירה הכי נמוך
- קדושת שבת קודש ע"פ תורה ל"ג
- נפלאות קריעת ים סוף
- צעקה בזמן קטנות
- "אמונה זה סדר דרעים"
- אכילת פירות ט"ו בשבט, בפנימיות
- הלכות הנוגעות לחמישה עשר בשבט הלכה פסוקה
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנוך לנער
- שאל בני

חוצים את הגשר הצר עם ניגון

אנשים שואפים להצלחה, אך לא תמיד מוכנים מספיק כדי להחזיק בה לאורך זמן. אחרי הפסגה אורב המדרון, יש להתכונן לקראתו כראוי.

המחשבות והפחדים? פשוט לשתוק, תחרישון, לבטל את השכל. נראה כאילו מצרים רודפים, מאיימים, לוחמים - מה פתאום, אין כאן כלום. אך ורק ציווי שמימי להיכנס אל הים ולצאת בשלום מצידו השני עם שירה חדשה.

להצליח זה טוב ונפלא, אך המכה בפטיש זה להתמיד ולדבוק בעקשנות גם כשנראה כאילו נכשלנו.

התבקשנו לזכור זאת לדורות. לחרוט היטב בזיכרון שמי שגאלנו ממצרים באותות ומופתים, הוא זה שגם הניח לשונאי נפשנו לדלוך אחריו ולזרות בנו בהלכת מוות, מדוע? משום שהוא רוצה לשמוע מאיתנו ניגון ושיר של אמונה המסוגל להבקיע דרך בים ולהעביר אותנו גם על גשר צר.

קפיצה לתוך האמונה

כל אדם במצבים שכאלו מוכרח לזכור זאת; מי שעזר לך עד הלום, לא שכח ממך. עליך רק להתחבב בתוך אמונה פשוטה. אמונה בהשם ובמשה עבדו. עליך לציית ולקפוץ אל הים פנימה, לתורה ותפילה הודיה ותקווה - משום שכך תגרום לבקיעתו.

את הקפיצה הזו לתוך המלחמה ולנוכח האיום המוחשי, יש לעשות מתוך אמונה וידיעה ברורה שהמלחמה הזו להשם ולא לנו! ואם כן מה לך נבהל מהופעות חוזרות ונשנות של יצר הרע. את המלחמה עורך בורא עולם, יש לה תכלית נעלמת שקרובה לבה. וכל זה יתקיים כשננהג באופן של "ואתם תחרישון" - תחריש לפחדים ותשתוק, רק קפוץ לים האמונה והניצחון קרוב לבה. כך תעבור הכל ותגיע אל הפסגה האמיתית, לנצח ולכבוש ולהחזיק בהצלחה נצחית.

להצליח זה טוב ונפלא, אך המכה בפטיש זה להתמיד ולדבוק בעקשנות גם כשנראה כאילו נכשלנו. עלינו להתגבר ולא לאבד חלילה את היום הזה, את השעה היקרה הזו, רק להמשיך, לקפוץ לתוך ניגון האמונה, לזכור את החסדים שהיו ומה שעוד יהיה ולעבור הכל בשלום. מי שזכה להביץ את הרעיון הזה, קנה את חירותו הנצחית.

מה יכול להיות גרוע יותר מכישלון? מעידה לאחר הצלחה גרועה הרבה יותר! מי שחווה תקופת ציפייה להצלחה כלשהי, כשיגיע לבסוף אל הפסגה הנחשקת, אורבת לו שם סכנה לא פשוטה - היירדה. בלי הכנה ראויה מראש, זה עלול להסתיים בריסוק עצמות. מעידה שבאה לאחר הצלחה, עלולה לערער בבת אחת את כל הבניין שנבנה בעמל, אדם עלול לחשוב כאילו אין סיכוי להחזיק בהצלחה לאורך זמן. מצבים שכאלו עשויים להופיע לאחר כל סוג של הצלחה, ברוחניות או בגשמיות. אדם יגע וטרח בעבודה עצמית, זכה והתחיל לראות פירות בעמלו, החל לכבוש מידה ולרכוש הרגל טוב. אך כעת, אם רצונו להגיע אל היעד ואל השלמות, הוא מוכרח להתכונן לכך שלפתע פתאום עלולים לבצבץ מחדש ניסיונות וקשיים שנדמה כאילו נעלמו זה מכבר.

הניסיונות הללו עלולים להופיע שוב ולעורר מחדש מחשבות ורעיונות של רפיון וייאוש. וכך עלול לעבור יום ועוד יום. אדם עוזב התחלות טובות, ושוכח להמשיך ולהשקיע במה שנבנה בעמל. האם זה מוכרח להתנהל כך? בוודאי שלא! אם מאמינים שניתן להתמיד ולהצליח, ומכינים את הדרך מראש, ניתן לעבור גם גשר צר בשלום. איך עושים זאת?

על שפת הים

היו דברים מעולם. עברנו מסלול שכזה ביציאת מצרים. לאחר שנות גלות ועבודות פרך, הגיעה עת גאולה, יצאנו מעבדות לחירות באותות ומופתים מופלאים. והנה אך חלפו להם מספר ימי חירות, ולפתע הופיע שוב ניסיון קשה של אמונה. בני ישראל על שפת הים רואים לפתע את מצרים רודף אחריהם. נקל לצייר את הפחד, את השבר. דווקא כעת לאחר שטעמו גאולה וחירות, הפחדים והזוועות מן העבר מבצבצים שוב, ומאיימים להפיל את הנפש מאיגרא רמא לזרועות הייאוש.

והנה פלא. דווקא שם, על שפת הים ובצל הפחד, הופיעה עלינו יד השם ביתר שאת. נבקע הים, ולרגלנו נסללה דרך חדשה, לימוד עצום לדורות איך לעבור את הגשר הצר. הפחד לא בא אלא כדי להכין את לבנו, וללמד אותנו איך לעבור בשלום גשר צר ללא פחד ומורא.

שם על שפת הים שמענו את העצה "דבר אל העם ויסעו" "השם ילחם לכם ואתם תחרישון" - נאמרו לנו לציית וללכת בכוחה של אמונה, להיכנס לתוך הים, לקפוץ פנימה ולשיר של אמונה והודיה. ובעניין

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

תסתכל על ישועות ה', ותמצא

בעצמך ניסים יותר מקריעת ים סוף.

ב"ה יום א' י"א תשרי תקצ"ב

...ומחמת נחיצת מוסר קרב זה אי אִמְשְׁר להִאֲמְרֵיךָ פְּרָאֵי. וְלָעַתְ עֲתָה דִי לַהֲחִיּוּת נִמְשָׁךְ בְּמַעַט הַדְּבָרִים שֶׁפִּתְחָתִי לְרַבִּי אֶמְרִים נִרְוּ אִירִי וְהִירִי בְּעֵינֶיךָ חֲדָשִׁים. כִּי כָל דְּבָרֵינוּ פִלָּם הֵם חֲדָשִׁים וּמְתַחֲדָשִׁים בְּכָל עֵת. כִּי יוֹצֵאִים מִמְעִינֵי הַיְשׁוּעָה מְחַדְשֵׁשׁ שִׁבְחֵי־דָשִׁים, פִּלְאָ שְׂפָכְל הַפְּלָאוֹת שֶׁל הַפְּזָרָא יִתְבָּרַךְ מִה שְׂאֵי אִמְשְׁר לְפָנָה לְדַבֵּר וְכוּ'. וְקוּהִי לֵה' שֶׁבְּקֻרֹב אֶבְתֵּב לָךְ עוֹד בְּאִרְכּוֹת קֶצֶת, וְתַמַּרְס בְּשִׁלּוּם כָּל בְּנֵי בֵיתִי שֶׁבְּבֵרְסְלָב.

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִקְנֵנו לְשִׁמּוֹחַ שִׁבְחַת שִׁירָה הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, לְהַרְגִישׁ יְצִיאַת מִצְרַיִם וְקִרְיַת יָם סוּף מְחַדֵּשׁ, לְמַסָּךְ בְּאֵמַת בְּכָל יוֹם זָכָרוֹן יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּלַב, וּלְרָאוֹת בְּכָל יוֹם פְּאָלוּ הוּא יִצְאָ מִמִּצְרַיִם, וְעוֹבֵר עַל הָיָם, כִּמוֹ שֶׁפִּתְחֵב בְּכָל דּוֹר דּוֹר חִיב אָדָם לְרָאוֹת אֶת עֲצָמוֹ פְּאָלוּ הוּא וְכוּ'. וְכִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל מַעַט עַל יְשׁוּעַת ה' רוֹאֶה נְסִיִּים נִפְלָאִים בְּעִמְקֵי הַגְּלוּת יוֹתֵר מִקְרִיעַת יָם סוּף כְּמִבְּאָר בְּכֵמָה סִפְרִים. וְכִמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה הֵן הֵן גְּבוּהוּתֵינוּ הֵן הֵן נִרְאוּתֵינוּ וְכוּ'. וַבַּזָּה יְבָלִים לְהַחִיּוּת אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל עֵת כִּי לֹא יַטֵּשׁ ה' וְכוּ'.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחדש	ליקוטי קמא	ליקוטי הלכות	משנה ברורה	דף היומי	ימי מוהר"ת
שבת	יג	מז.	עג	לב:	יב	ס
א	יד	מו:	עד	לג:	יג	סא
ב	טו	מז:	עה	לד:	יד	סב
ג	טז	מו:	עו	לה:	טו	סג
ד	יז	מט:	עז	לו:	טז	סד
ה	יח	מט:	עה	לה:	יז	סה
ו	יט	נ.	עט	לה:	יח	סו

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן ל"ג

שעות יקרות

הנפקא מינה ממה שאנו מדברים כאן, שנדע שיש לנו כזה רבי גדול, שהוא אוהב ישראל, רחמן, מנהיג רחמן, והוא מבקש מאיתנו רק 'תצייטו לי!... תצייטו לי למה שאני אומר לכם, הרי אני לא אומר לכם דברים קשים'.

האם זה דבר קשה? הלא יש לילה ארוך, אפשר אז לקום ולעשות דברים טובים בזמן הזה.

החצות הרי נמשך לו שעתיים, אומר רבינו - מאז שנהיה לילה בצאת הכוכבים עד שש שעות אחר כך מתחיל חצות, ונמשך לו שעתיים. נו שעתיים האלו צריכים להיות ער ולעשות דברים טובים, וזה התקרבות נוראה להשי"ת הדבר הזה, יסוד נורא ביהדות הדבר הזה.

תדבר קצת דיבורים להשי"ת, ותזהר לשמור את זמן קריאת שמע וזמן תפילה, ותרבה בצדקה, ואז יש לך את הגן עדן בעולם הזה, זהו הגן עדן של העולם הזה, וזהו הרבי! זה רוצה רבינו! הוא לא רוצה ממך יותר דברים, הוא לא רוצה ממך שתספר מופתים ומעשיות ממנו... מהיכי תיתי... זה אצל רבינו מהיכי תיתי... זה המופת הגדול שלוקחים בן אדם שהוא כמו שהוא, והוא נהיה בעל תשובה, זהו מופת גדול.

כך אמר רבי נחמן טולטשינר: 'מופת - זה אני, מופת - זה אני'.

הרי רואים שכל הספרים הקדושים מהבעש"ט הקדוש, מהמגייד ממעזריטש, כל הספרים הקדושים מדברים כולם מ'חצות' ומ'התבודדות', זוהי הרי הדרך של הבעש"ט הקדוש, וכן כולם מדברים משמירת זמן קריאת שמע.

רבי הערשל'ע זידיטשויבער, הוא הרי היה בדור מאוחר יותר, וכשהוא מדבר מחצות זה אש, אש, וכן כשהוא מדבר מזמן תפילה וזמן ק"ש, הרי זה דיבורים של אש, וכו', הרי בלי ספק שהתכוון גם להיום, ולא רק לדורות הקודמים...

נקודות הדרנה בפרשה

בשלה - פרשה זו היא עם הניסים הגדולים ביותר, קריעת ים סוף, מי מרה, פרשת המן, מי מריבה ומלחמת עמלק, ולעומת זאת היא עם התלונות הרבות ביותר של עם ישראל, בין נס אחת למשנהו, יש תלונה. כי כך הוא דרכו של השי"ת, שהוא מתגלה ומסתיר את עצמו ושוב מתגלה ושוב מסתיר, והוא מפלאי הבריאה, שברגע אחד רואים אותו, ולאחר רגע שוכחים כאילו לא ראוהו מעולם (ליקוטי הלכות).

בשלה - פרשה זו עם הניסים הרבים ביותר, ומאידך התלונות הרבות ביותר, כי כאשר אין האדם בוטח ומאמין שהשי"ת רוצה לעזור לו, גם אם יהיה ניסים גדולים, ויראה עין בעין את הרחמים הגדולים של השי"ת, הוא תמיד יחשוש שמא בהמשך השי"ת ירע ויצר לו, כי הייתכן שה' עושה חסדים גדולים כאלו לחינם בלי שיש לו מטרה לעשות עמי חשבון?! וזהו נסיון גדול מאוד, למלאות הלב בבטחון באוצר מתנת חינם, שהשי"ת מלא רחמנות, ורוצה לרחם ולהשפיע טוב בחינם, מחמת אהבתו את ישראל.

קריעת ים סוף - בפרשה זו למדים אנו מידת הבטחון, כי הים לא נבקע בבת אחת כשביל ארוך, אלא הים נס מפניהם בכל פעם מעט מעט בדרך הילוכס, וכל זאת בשביל להרגיל את נפשם במידת הבטחון, שבכל פסיעה יגדל החשש שמא בפסיעה

פרשת המן - מהמרחק שלנו מדור המדבר, איננו יכולים להבין איזה נסיון יש בזה, כאשר רואים בחוש שיווד מן מהשמיים, למה היה להם חשש בכל יום מחדש, אך כשפותחים את העיניים באופן שה' מנהיג אותנו, אפשר להבין שגם החיים שלנו הם כדוגמת דור המדבר, ה' זן ומפרנס בחן וחסד וברחמים, ועדיין האדם מלא בשאלות וחששות, כל פעם בתירוצים שונים, שהפעם הדבר שונה.

פרשת המן - מהמרחק שלנו מדור המדבר, איננו יכולים להבין איזה נסיון יש בזה, כאשר רואים בחוש שיווד מן מהשמיים, למה היה להם חשש בכל יום מחדש, אך כשפותחים את העיניים באופן שה' מנהיג אותנו, אפשר להבין שגם החיים שלנו הם כדוגמת דור המדבר, ה' זן ומפרנס בחן וחסד וברחמים, ועדיין האדם מלא בשאלות וחששות, כל פעם בתירוצים שונים, שהפעם הדבר שונה.

קריעת ים סוף - בפרשה זו למדים אנו מידת הבטחון, כי הים לא נבקע בבת אחת כשביל ארוך, אלא הים נס מפניהם בכל פעם מעט מעט בדרך הילוכס, וכל זאת בשביל להרגיל את נפשם במידת הבטחון, שבכל פסיעה יגדל החשש שמא בפסיעה

ניצור לשונך הלכות לשון הרע

מותר לקבל לשון הרע מתלמיד חכם, אם זה דבר העשוי מאד להתגלות, כגון שנעשה לפני הרבה אנשים במקום קרוב, שאם הוא משקר, יכולים להכחיש אותו בקלות, או כשאומר דבר בשם אדם אחר והוא עדיין חי, ויכול להכחישו. אבל סתם לשה"ר שאינו עשוי כ"כ להתגלות, כגון לומר על עני שאינו עני כ"כ ושלא יתנו לו צדקה, זאת אסור לקבל אפילו מת"ח.

אדם המוחזק לרשע בעיני אנשי מקומו, כגון שיצא עליו שמועות כמה פעמים שעבר עבירה שנתפרסם איסורן בישראל. והשמועות נמשכו יום וחצי או יותר. ומקור השמועות ממקום שאינו עלול לשקר, וגם אין לאדם שונא בעיר המעונין להפיץ עליו שמועות של שקר, אזי מותר לקבל עליו לשה"ר, כי זה נחשב כנתברר שיצא מכלל 'עמיתך'. אבל אם מקור השמועה אינו נאמן כגון שיש לו שונא וכדו', אסור להוציא מכלל 'עמיתך'. (קיצור הל' ל"ה ח).

ועל בן 'ואהבה' לרעה פמוך" הוא פלל גדול בתורה, כדי לכלל פאחדות ושלום, שהוא עקר החיות והקיום והתקוות של כל הבריאה:

ליקוטי הלכות, ברכות הראיה וב"ב ד, ד

הליכות

שיחות ומנהגים

אכילה

טוב שטוב להתקבץ יחד ולדבר בעבודת ה' יתברך, והתקבץ משיש פה לחלק מעט יין שרף כדי לקרב הלבבות. אולם אחר כך התמטעו הלבבות, והדבורים של המתקבצים והיין שרף התרבה, ונשארו מכל ההתקבצות רק ענן השתיה. ורבינו הקדוש קץ וימאס במנהג זה, ורצה ש'אצל אנ"ש יהיה ההתקבצות רק בענין עבודת ה' יתברך':

פעם בקש רבינו הקדוש למוהר"ג רבי נפתלי ש"ביאוי אצלו לסעודה, ולפני גטילת ידים קנה להם רבינו מבקבוק קטן כפוח ספות בודדות של י"ש בכוס קטנה ומחודדת - "עטליכע טראפן'ס גאר ממש א לעק, אין א קליין שפיציג גלזל", והתנה לפניהם ואמר להם: "נעמט צונציסלאך" - "קחו לכם זה המעט".

ונעמוד מוהר"ג רבי נפתלי בתמיהה, כי פמעט אש"ר לא היה י"ש לקח משם, וכי אין יספיק לשניהם זה המעט?! והפטיט מוהר"ג בעצמו ואמר: "וג א קאפאלע איז אויך גוט" - "וג מעט גם הוא טוב". כששמע זאת רבינו נענה ואמר: "בראנקן! נאר א קאפאלע איז גוט!" - "י"ש! רק מעט רבי הוא טוב!".

פרובענדי'וען אין עסק וואס איז אן וואס נישט, דאס הייסט תאנות אכילה" - "לברר ודקדק באכל, מה פן ומה לא, זה נקרא תאנות אכילה".

רבנו הקדוש אמר: "אז מען עסט פון וויטער דאס איז אויך תאנות אכילה" - "זה ש'האדם אוכל מפה שאחריו, ולא מהמנהג והמנהג לפניו, גם זה נקרא תאנות אכילה". כי צריך האדם לאכול במתינות ונחמה מהמנהג קרוב וסמוך לו - "עסק נענה זיך".

רבנו אמר: "מיני יקות שאפשר לאכלם עם קלפתם, יש להזהר לשמקלפם, לא לטל קלפתם לגמרי. כי קלפתם היא קלפת גנה, וגריכין לברר ממנה את הטוב".

רבנו אמר פעם: "אויך קען שוין נישט אויסהאלטן אייערע פראנצקעס" - "איני יכול כבר לסבל את הימים טובים שלכם". הינו מה ש'היו עושים אנשי שלומנו כל פעם מסבה אחרת.

מוהר"ג אמר: "התחלת ענין שתית יין שרף והנהג אצל החסידים התחיל מזה, שראוי הצדיקים מתלמידי הבעל שם

לכבוד מערכת עלה לתרופה, רציני לשתף את קוראי עלון קדוש זה המקרב את העולם לדעת אמת ועצות כיצד אפשר להכיר ולאהוב את השי"ת מתוך העולם הגשמי,

חשבתי היאך ניתן לפעול ישועות בגשמי ורוחני ע"פ תורה לג', ואקדים כמה יסודות בתורה זו.

רבינו מגלה בתורה שאם רוצים למצוא שלום בין ישראל, ובטיבו ועקו, זה ע"י התורה הנקראת שלום, כמ"ש 'וכל נתיבותיה שלום'

ומתבאר בתורה שנתביבות התורה הינם נתיב הגולה שמבטא אהבה שבתוך מידות זמן, וממנה נמשך כל החילוקים והלבושים, וכן כשהאדם חוטא נמשך תחושת ריחוק וחוסר שלום,

לכן נתיב הנסתר שעניינו אהבה שבדעת, שלמעלה מכל החילוקים, ואהבת ה' הינה ללא תנאים,

והתכלית זה לגלות את השלום שביניהם, היינו להכיר שבתוך התורה הנגלית גנוז אור האהבה

שבדעת, ולקשר את התורה הנגלית לגנוזה, ורבינו מגלה שכדי לפעול עניין זה צריך האדם לכפות את היצר שבלב שהוא המרחב של כל החילוקים, וצריך לכפותו לאור האהבה שבדעת,

וענין כפיית היצר הוא שבאהבה שבדעת נמצא כל הטוב ללא גבולות, ואדם שרק מתנתק ועולה להארה זו לא יצליח לפעול ישועה בתוך העולם, מפני שמצד האהבה שבדעת שקודם הבריאה גם החולי והכאב הכל זה לטובה, ולכן אין סיבה שזה ישתנה,

ולכן חייבים להמשיך הארה משם לתוך כלי העולם של המידות והצמצומים, שזהו עשיית השלום,

וכאן מתבקשת השאלה כיצד ניתן לחבר בין הגבול לאין גבול זהו בפשטות הינם סתירה גמורה,

אך רבינו מגלה שישנו חלון אחד ויחיד בין הגבול לאין גבול, ושמו 'תורה',

בה הנגלה והנסתר מתאחדים באורח פלא שא"א להשיג, וזה

בכח 'שכך גזרה חכמתו יתברך' וממילא מובן שכל מי שרוצה להמשיך ישועה מלמעלה, עליו להתנהג ע"פ התורה הנגלית שבה השער לאור הגנוז,

וזה עניין כפיית היצר-שהאדם מתנהג בתוך המידות והלב לפי הנהגת אור האהבה שבדעת שמתגלה בתוך הצמצום, שזה התורה הנגלית,

ולכן המנהג שכשאדם רוצה להמשיך עליו הארת הישועה בכל עניין, הוא מקבל ע"ע קבלה שיש בה כפיית היצר,

בקריעת הים רצה הקב"ה, להאיר ניסים מופלאים שלמעלה מהזמן והמידות,

אך איך יתגלה בתוך הזמן והמקום?

לכן אמר 'דבר אל בני' ויסעו- תכפו את היצר ואת ההסתר הנגלה, לאור אהבתי אתכם, אפ"י שאתם עובדי ע"ז,

וכשנחשון ואחריו כל בני' התמסרו לאהבת ה' והאמינו בקיומה, וכפה את יצרו בתוך הצמצום לדעת זו, נבקע הים.

חיים יעקב בן הרוש

עיי"ז נוכל להתקרב אליו יתברך ולהיות דבוקים בו יתברך ולאהוב אותו יתברך מזה העולם, ואדם צריך להתרגל להתבונן בפשטות בכל דבר על ההלכות והמצוות שיש בזה, הן בקיום מצוות ממש כמו ציצית ותפילין, קרי"ש ותפילה וכדומה, והן את ההלכות שיש בכל דבר כגון משא ומתן באמונה, וזהירות בכשרות המאכלים והברכות כראוי וכדומה, שכל זה הוא עיקר הדרך לברר את המדות בפועל, וזה עיקר בקשת השלום שאדם צריך תמיד לחפש ולבקש מה הם אותיות התורה שמאירים כאן

את הדרך להתקרב להשי"ת, וההתחלה היא מנגלות התורה. אבל יש בחינת נסתר שהוא פנימיות התורה שבה מתגלה עוצם הנחת רוח שיש מכל מצוה ומכל הלכה, ועוצם התיקונים הנוראים בכל העולמות שנעשים מכל תנועה שעושה האדם בכל דבר שבקדושה שעושה האדם בשביל השי"ת, וזה התורה שמגלים הצדיקים ששם עיקר התגלות האהבה, וכפי מה שהאדם עוסק בתורתם, כך יכול לקבל את הארת אותיות התורה שיש בכל מקום, שהם כל דרכי ההתקרבות להשי"ת שמגלים הצדיקים השלימים שהם בונים את התורה עד שנמשך עליה אור רב מלמעלה, ועיי"ז הם יכולים להחיות כל אחד ואחד גם בתכלית החושך וההתרחקות, עד שאפילו בכרך גדול שברומי ידע את האמת לאמתו שאין שום מקום שאי אפשר להתקרב להשי"ת, ובוודאי יש גם כאן אותיות התורה שהם דרכי ועצות תורה שאפשר גם כאן להתקרב להשי"ת, והם כל העניינים שמתבארים בליקוטי הלכות שכולם סובבים והולכים על עניין זה שהם אותיות התורה שמאירים לאדם את השלום בכל מקום.

ואם רק יבקש את השלום ויתעורר באתערותא דלתתא של כפיית היצר, יוכל להאיר לו אותיות התורה שנמצאים במקום הזה שיוכל להתקרב עיי"ז להשי"ת, אבל על האדם מוטל לבקש את השלום, שהם אותיות התורה שבמקום הזה שעל ידם יכולים להתקרב להשי"ת, הן בנגלות התורה, שהוא פשטות ההלכות והמצוות שיכול לקיים במקומו ובמצבו, וכן פנימיות התורה שבהם מתבארים דרכי התורה בכל דבר ובכל מצב איך יוכל האדם להתחזק ולידע תמיד שהשי"ת אוהבו בתכלית האהבה, ועיי"ז יוכל האדם ג"כ להתעורר באהבה להשי"ת ולעשות מה שבכחו, [ושני דרכים אלו תלויים זה בזה כפי שמבאר רבינו בהמשך המאמר שזה בחינת אהבה שבדעת ואהבה שבימים, ועיקר האהבה שמתגלה בפועל היא אהבה שבימים, אבל שרשה הוא מאהבה שבדעת ולכן כדי שיאיר האהבה שבימים שהוא בחינת נגלות התורה, מוכרחים לעורר את שורש האהבה שבדעת שהוא בחינת פנימיות התורה].

תפילין של עור

והנה עניין זה הוא בכל מצוות התורה כפי שהזכיר רבינו שהוא בכל התרי"ג מצוות, ובכל זאת נקט רבינו דוגמא ממצוות תפילין שהם ארבע פרשיות של עור בבתים של עור דייקא ולא בבתים של זהב וכסף כי כך שיערה חכמתו יתברך, ובפשטות מובן שהוא משום שבמצוות תפילין מאיר בפרטות עניין זה של מלא כל הארץ כבודו וכפי שהביא רבינו לעיל שזהו עניין לטטפת שאמרו חז"ל טט בכתפי שתיים פת באפריקי שתיים, שבה ללמדנו שבכל לשונות העכו"ם יש שם אלקותו יתברך, אבל יש להוסיף בזה שנקט דווקא עניין זה שהתפילין הם של עור ולא של זהב וכסף, שמרמז שהדרך להתקרב להשי"ת היא דייקא מתוך הלבושים והצמצומים וההסתרות, ולכן התפילין הוא מעור בהמה, והוא שחור, ולא כסף וזהב, שהוא מרמז על תכלית החושך וההסתרה, ורק עיי"ז מתגלה הדרך להתקרב להשי"ת מכל מקום, ע"י שהאדם מתאמץ לחפש את השלום ולאהוב את השלום, ועיי"ז זוכה שיאיר לו אותיות התורה בכל מקום להתקרב להשי"ת.

תורה ל"ג [ט]

טעם גן עדן

שבת על פי תורה ל"ג - 'וברכתו מכל הימים'

א] בשבת נאמר 'וברכתו מכל הימים' - כלומר בשבת מתגלה אהבה גדולה שאינה תלויה בעבודת הימים. כי בכל יום מימות החול יש ביור בין טוב לרע, וכפי הביור שאדם רואה ומסתכל היטב בתוך הרע, כך הוא זוכה לגלות עוד אהבת ה' שמתלבש בתוך המצוות והתורה שעושה באותו יום. כי בכל מצוה מתגלה יותר קשר האהבה שביניהם.

ב] אך שבת מבורך מכל הימים, ואז הוא למעלה מהטוב והרע, כי שם הכל טוב גמור, ואז אפשר להתעלות לטעום מאור האהבה שבדעת - אהבה גדולה של התקשרות בה' כמו לפני הבריאה, שלא קשור ותלוי בימים שלו.

ג] שבת הוא יום שמסוגל ביותר לטעום טעם של אור הצדיקים הקדושים, בלימוד תורתם הקדושה, כידוע שבשבת נפתח השגה והרגש פנימי יותר בדעתם הקדושה - כי כל תורתם מגלה את הקדושה הנפלאה הזו של האהבה שבדעת שלפני הבריאה ושיתגלה לעתיד לבוא.

ד] מצד שני, כפי מה שהתבאר במאמר, שאור האהבה הגדולה של ה' היא גדולה עד מאוד, וקשה מאוד להשיגה ולטעום אותה כשאנחנו עוד בעולם הזה. ולכן הליבי לנו

וקרע לנו את הים

איתא בירושלמי (ברכות יא): שיש דין הזכרה של קריעת ים סוף בכל בוקר כמו שצריך לזכור את יציאת מצרים, ואכן מחמת כן תיקנו לומר אמת ויציב בשחרית ואמת ואמור נה בערבית כמבואר בטור (א"ח סי' סו) משום שבהם מור זכר מכת בכורות וקריעת ים סוף, וע"ע בשו"ע ד"ר (שם) שג"כ כתב שכל מי שלא הזכיר את קריעת ים סוף הרי שלא קיים את מצוות זכירת יציאת מצרים בשלימות. ובפשוט מבואר במפרשים שמכיון שכל עוד שלא הוטבעו המצריים בים סוף, לא נשלמה עדיין יציאתן של ישראל בשלימות כיון דעדיין היה פרעה רודף אחריהם, א"כ נמצא בשלימות הזכרת יצי"מ נעשית רק ע"י הזכרת קרי"ס, אולם כד נעיינן נראה שבקריעת ים יסו אופן חדש של גילוי האהבת ה' לעמו ישראל, וממילא צריך לזכור נס זה בפני עצמו.

ויש לבאר שהנה כל עוד היו ישראל במצרים עדיין לא נולדו להיות לעם ונמצא שכל המכות והעונשים שבאו על פרעה היה בכדי שיוציאם, משא"כ ברגע שיצאו יש"ר ראל ממצרים ונעשו לעם בפני עצמו או אז יצא פרעה ממקומו ורץ אחריהם ברכבו ובפרשו להילחם בהם ובזה נעשה כאן לראשונה 'מלחמה' עם ישראל עם השי"ת שבקושי נעשה לפני כמה ימים לעם, וכעת בא פרעה וחילו מחוץ למצרים ונלחם בהם, ולכן כאן מצינו לראי שונה שנתגלה הקב"ה כגבור ואיש מלחמה (עיי' לשון רש"י שמות כ ב) להילחם לישראל עם המצריים שבאו עליהם, ואילו עד כאן לא מצינו שום ביטוי בפסוקים בלשון הזה

עומק הפרשה

קריעת ים סוף ב'קטנות'

האדם להיות זך ונקי, ואכן תכלית האדם היא להתענג על ה' אך כל זמן שלא תיקן את אותם מקומות נמוכים שקלקל בחטאיו אינו יכול להתענג על ה' כראוי. אך תיקון זה צרנו בצדו, כי נסיון זה הוא אחד המכשולות המפילים את השבים, כי הלא הוא עדיין בתחילת עבודתו, אז זה עתה יצא ממצרים ומגלותו הפרטית, לבו עדיין אינו בשל לעמוד בנסיונות, דעתו חלושה מכדי להתמודד עם חושך מתמשך, ואיך יעמוד בנסיון זה, ואכן רבים מאד נופלים בנקודה זו. ואכן הוקשה עד מאד לפני השי"ת לעשות נס זה, כי ימי ספירת העומר הם עבודת האדם לברר את המקום שירד אליו, דבר זה צריך להיעשות באתערותא דלתתא, מתוך המרירות שהאדם אווז בה כעת, ומאחר שעדיין לא יהיו ישראל ראויים לנועם עליון, למתיקות בתורה ועבודה כמו שהייתה להם ביציאת מצרים באתערותא דלעילא, לא היו ישראל ראויים לעמוד בנסיון זה.

אך רבים רחמי ה', ואע"פ שזמן זה עליו להתברר באתערותא דלתתא, אעפ"כ הוא לוקח את אותה התעוררות מועטת שיש ביד האדם, ברחמי הגדולים הוא מכין מצב זה מראש, והוא מזהיר את האדם כי בכל עת יקח עמו 'את עצמות יוסף', את ההתקשרות לצדיק, את כח הצדיק שאמר מה לכם לדאוג מאחר שאני הולך לפניכם, סמכו על כוחי, ואזי 'הים ראה ויגוס' 'ראה ארוננו של יוסף', בכח הצדיק נמשכים רחמי השי"ת להוציא במעט מעשים אלו ולתקן את הכל ולהביא למעמד ה' סיני. (ע"פ ליקו"ה כיבוד א"א ב, ועוד)

ט"ו בשבט [א]

האם אפשר לתכנן את החינוך?

לקראת ט"ו בשבט נתבונן קצת בענין עבודת הזריעה בשדה, ונלמד ממנו כמה דרכי החינוך

אמרו חז"ל (שבת לא) 'אמונה זה סדר זרעים' - כל פעולת הצמיחה, מהזריעה ועד הקצירה היא פעולה שבהכרח דורשת אמונה בחי עולמים (תוספות שם). בענין עבודת השדה הדבר מורגש ביותר יותר מכל פעולה של משא ומתן בעולם שיכול האדם לטעות כאילו 'כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה'. כי האיכר המעבד שדות בהכרח שיבוא לאמונה, כי אפילו אם יעשה כל השתדלות שבעולם, הרי שלבסוף הוא צריך את רצון ה' שייביא גשם - אין מציאות שאפשר להשתדל בה לגמרי בכוחי ועוצם ידי, נמצא שאמונה הוא סדר זרעים'.

הזרוע שדה צריך לבוא לאמונה, עד כדי כך שכל הסוגיות הקשורות ל'זרעים' מכונים בשם 'אמונה' - כלומר אי אפשר לזרוע ללא אמונה מוחלטת בבורא עולם. אך מצד שני ברור הדבר שגם לאחר האמונה והבטחון צריך את פעולת הזריעה עצמה, שהיא ההשתדלות בה אדם משכים קום, מזיע חורש, זורע, מעבד אדמתו, שומרו מפני קוצים ודוררים ושאר מיני מזיקים, קוצר, וכו' וכו'. אך על פי שהזריעה היא פעולה של השתדלות בכל זאת פעולה זו עצמה מכונה בשם פעולה של 'אמונה' - כי אילולא היה לאדם אמונה בחי עולמים שיוירד גשם, לא היה כלל נגיש לכתחילה לפעולת ההשתדלות של עצם הזריעה. מאידך גם אחר חיזוק האמונה, עדיין צריך הוא להשתדלות של הזריעה בעצמה.

לא לחינם המשילו חכמי הדורות את ענין החינוך לחרישה וזריעה, כי אין משל טוב יותר להדגים את עבודת החינוך, אשר מצד אחד, לא יועיל שום השתדלות בחינוך, אילולא עזרת ה' וסייעתא דשמיא, אך מאידך דרוש מאיתנו את פעולת החרישה והזריעה וליזוי מתמיד של כל תקופת הצמיחה.

אל יחשוב האדם שהוא המוחך המוצלח בקי בכל השיטות, יודע להלך נגד רוחו של כל תלמיד ותלמיד שיכול להצליח ברוב חכמתו וגבורתו, כי 'זרעים' זה 'אמונה' - בהכרח להרים את העיניים למעלה ולצפות לישועת ה'.

המליץ אחד הצדיקים ושאל: למה אנשי כנסת הגדולה לא תקנו באחד מברכות תפילת השמונה עשרה ברכה ותפילה על חינוך הבנים, והרי הם סדרו לנו תפילות על כל עיקרי הבקשות שיהודי צריך? והשיב: אנשי כנסת הגדולה לא רצו שהורים יחשבו ויעלו על דעתם שהם כבר התפללו היום על חינוך הילדים, כמו בזרעים, שבכל יום של ירידת גשמים, בעלי השדה שמחים, אך דבר בבד עיניהם צופיות למעלה בבטחון שגם מחר ומחרתיים ירדו גשמים.

מאידך, נדרשת מאיתנו להשיקע רבות בחינוך, כפי שחז"ל העבירו לנו מדור לדור הוראות רבות סביב לענין החינוך, ויש לעבור תקופת חרישה, זריעה, מעקב צמוד אחר כל מיני מזיקים הבאים לקלקל את הצמח וכו' וכו'.

◆ הופיע! הספר "חכמה ותבונה", בו נכתבו רמזים נוראים על הספה"ק סיפורי מעשיות, מאת החסיד רבי אברהם ב"ר נחמן זצ"ל. מדור מיוחד בסוף הספר: דרושיו הנפלאים של החסיד ר' נתן צבי קעניג זצ"ל על הספה"ק סיפורי מעשיות. יוצא לאור במהדורה חדשה ע"י מכון 'תורת נתן'. ניתן להשיג בכל נקודות ההפצה בריכוזי חסידי ברסלב. הפצה ראשית: 0527176905.

◆ הופיע עם שיעורים חדשים: כרטיס השיעורים של הרה"ח ר' שמעון טייכנר שליט"א, בו מופיעים כל שיעוריו על ליקוטי מוהר"ן כסדר, ושיעורים על המועדים. כרטיס הזיכרון מופיע בגודל של כרטיס מוגנטי, ממנו נשלף כרטיס 'אונקל'. להשיג: 0527645243.

◆ הודעה משמחת מאת הנהלת ישיבת ברסלב בני ברק, לאלפי בוגריה: בס"ד יצא לאור בטאון בוגרים חודשי מרתק ומיוחד: "הבאר", הכולל דיבורים נלהבים בעבודת ה', יחד עם קטעי היסטוריה משובבים מס"ג שנות קיומה של הישיבה הק'. ניתן להרשם לקבלת המגזין ב'קו הישיבה': 025089594.

◆ שוב ניתן להשיג: החוברת הנפלאה "נסינות הזמן" מאת הגה"ח ר' יעקב מאיר שכטר שליט"א. להשיג בנקודות ההפצה בריכוזי חסידי ברסלב. הפצה ראשית: 0722590400.

◆ פרויקט השיעורים: שיעוריו הקבועים של הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א: א. מדי יום רביעי, בשעה 8:30 בערב, 'ללכת עם תורה' (כעת אחוזים בתורה ס"ה), בבית משפחת מרגלית, רח' שמידמן 22 הר שלום, בני ברק. ב. מדי ליל שישי בשעה 9:30 בערב, בספה"ק סיפורי מעשיות, בעז"ג דביהכ"ס איתן הנחל רמב"ש 1ג. שמעו ותחי נפשכם!

י"ל ע"י מכון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ל:
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המקור: נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

וְעַקְרֵי הָאֱמוּנָה הֵיא עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חַכְמִים,
בְּחֵינַת 'וַיֵּאמְרוּ בְּה' וּבְמִשְׁחָ עֲבָדוֹ, כִּי אֵי
אֶפְשֶׁר לְהֵאמֹן בְּה' כִּי אִם פְּשָׁמְאִינִין
בְּמִשְׁחָ עֲבָדוֹ, שְׁהוּא אֱמוּנַת חַכְמִים. כִּי
לְגַדְלָתוֹ אֵין חֶקֶר, וְהוּא יִתְבַּרְךְ מְרַמֵּם
וְנִעְלָה וְנִשָּׂא מֵאֵד מְדַעְתֵּנוּ. וְאֵי אֶפְשֶׁר
לְהִשְׁיֵג הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אִם עַל-יְדֵי
הַצְדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים שֶׁהֵם מְכַנְּסִין בְּנוֹ
הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְצָרִיכִין אֲנוּ לְהֵאמֹן
בְּהֵם וּלְכַלֵּי כְסוּד מְדַבְרֵיהֶם יְמִין וְשִׁמְאֵל.
וְכָל הַתְּלַקּוּל שֶׁל פֶּל הַדְּרוֹת שְׁהֵיוּ
מְכַעֲסִין וְנִבְאִין קֹדֶם מִתֵּן תּוֹרָה, שֶׁהֵם דוֹר
הַמְּבוּל וְדוֹר הַתְּלַנָּה, הַכֹּל הִיָּה עַל-יְדֵי פְּנֵם
אֱמוּנַת חַכְמִים: לִיקוּטֵי הַלְמוֹת, פֶּסַח ז, א

יהלום

הַפֶּלֶל וְהַעֲקָר שִׁיחִיהָ לוֹ
אֱמוּנַת חַכְמִים, וְלִהְיֶה
בְּכַבּוֹד וְלִירָא מֵהֶם
מָאֵד:

ליקוטי עצות, צדיק נ'

האם יש איזה כוונה פנימית באכילת הפירות בט"ו בשבט?

בט"ו בשבט נכנס שרף לאילנות, מתחדשת הצמיחה, ונכנס המתיקות לפירות. יש לזכור שכל המיני מתיקויות שיש בעולם, הכל מהשתלשלות המתיקות והנעימות שיש למעלה. כי כל הטוב שבעולם בא ממנו יתברך - טעמו וראו כי טוב ה'.

כאשר אדם שוכח מהנעימות האמתית, אזי הוא נאחז רק בחיצונית של נעימות הפירות, ומפסיד את הטעם האמיתי. ויש דרך פשוטה לטעום את המתיקות של השי"ת, דייקא דרך אכילת הפירות, על ידי שיתבונן במתיקות של הפירות, ויברך עליהם ברכת הנהנין בכוונה גדולה, כך יוכל לזכות בפשטות בגשמיות להרגיש נעימות ה' בפירות.

גוף האדם הוא מגושם ומרגיש מתיקות גשמית, אך אם מכוון בברכה וזוכר שהמתיקות הגשמית בא מהשי"ת, ולא נעשה מאליו, ממילא מתעורר להרגיש נועם ה'. ויוכל מתוך הברכה הזו להתעורר לכסוף להיכלל במתיקות של ה', ולהבין מרחוק מהו טעמה המתוק והנעים שיש בתורה.

כי עיקר המתיקות של ה' מתעורר דייקא על ידי הברכות הנהנין בכוונה, וכמו שכתב ר' נתן (ברכת הפירות ה'): "כי כל הברכות הם בחינת זמירות ותהילות ותשבחות לה' יתברך, שעל ידי זה עיקר ההתקשרות לנועם העליון של ה'".

עיקר קדושת נועם ה' הוא בפירות שנשתבחה בהם ארץ ישראל, שם הוא עיקר הנועם הגדול. ועל כן התורה מדברת הרבה מפירות ארץ ישראל, מחמת שבאכילת פירותיה בקדושה אפשר לזכות להתעלות לנועם אמיתי של דביקות בה'. וכמו שמבקשים בברכת על המחיה 'ונברך עליה בקדושה וטהרה - כי אתה ה' טוב ומטיב לכל'.

בט"ו בשבט נהגו להרבות במיני פירות, ודייקא ריבוי מיני הטעמים של המתיקות שבפירות יכול לעורר את האדם למתיקות אמיתית בה'. כי בפירות יש טעם אמיתי של ה' שלא נגעה בהם יד אדם. ועל כן זה הזמן להתעורר ולהתחזק לברך ברכת הנהנין בכוונה, ויש לזכור דברי האר"ז שזכה לרוח הקודש מחמת שבירך ברכות הנהנין בכוונה.

הלכות והליכות הנוגעים לט"ו בשבט

פירות האדמה. בכל המקורות העוסקים במנהג אכילת פירות בט"ו בשבט, לא הוזכר כלל שיש ענין לאכול/לברך על דבר שמברכים עליו 'בורא פרי האדמה'. זולת בספר מועד לכל חי סימן ל, שכתוב שיש נוהגים שמברכים על פירות האדמה אבל רובם אין עושים כן. ולפיכך פשוט הדבר שאין להוציא הוצאות על זה. אכן יש ענין לברך על: בננה, אגנס, פאפיה, כיון שהם ספק אם הם פרי עץ או פרי האדמה.

פירות מיובשים. יש מפזרים כסף על אכילת הפירות היבשים דייקא. ואינו נכון, כי על פי רוב אין להם טעם הפרי כלל, ובקושי אפשר לברך עליהם את ברכתם הראויה, ולמה לא יודו וישבחו להשי"ת על הפרי הטרי המצוי בזול.

פירות משבעת המינים ופירות ארץ ישראל. אם כי במקורות הראשונים לא הוזכר ענין אכילתם ביום זה, אך במקורות המאוחרים יותר הוזכר ענין זה. וכן השתדלו הרבה מהצדיקים זיע"א לברך עליהם.

ברכת שהחיינו. א. לא הוזכר במקורות שיש ענין לברך שהחיינו ביום זה, אלא שכך נהגו כמה צדיקים זיע"א. ב. על: ערמונים, אגוז קוקוס, חרובים - בארץ ישראל אפשר לברך שהחיינו, והיינו מי שעדיין לא אכלם בשנה זו (כי הערמונים ואגוז הקוקוס גדלים רק פעם אחת בשנה בתקופה זו, ואף במקום גידולם לא נמצאים כבר ראויים לאכילה מהפרי הישן, ואלו המגיעים אצלנו כעת הם פירות חדשים לגמרי. גם החרובים הם חדשים, והם 'שבוים' מספיק כבדי לברך עליהם שהחיינו, כי כיום עושים מהם

פירות מיובשים. יש מפזרים כסף על אכילת הפירות היבשים דייקא. ואינו נכון, כי על פי רוב אין להם טעם הפרי כלל, ובקושי אפשר לברך עליהם את ברכתם הראויה, ולמה לא יודו וישבחו להשי"ת על הפרי הטרי המצוי בזול.

פירות משבעת המינים ופירות ארץ ישראל. אם כי במקורות הראשונים לא הוזכר ענין אכילתם ביום זה, אך במקורות המאוחרים יותר הוזכר ענין זה. וכן השתדלו הרבה מהצדיקים זיע"א לברך עליהם.

ברכת שהחיינו. א. לא הוזכר במקורות שיש ענין לברך שהחיינו ביום זה, אלא שכך נהגו כמה צדיקים זיע"א. ב. על: ערמונים, אגוז קוקוס, חרובים - בארץ ישראל אפשר לברך שהחיינו, והיינו מי שעדיין לא אכלם בשנה זו (כי הערמונים ואגוז הקוקוס גדלים רק פעם אחת בשנה בתקופה זו, ואף במקום גידולם לא נמצאים כבר ראויים לאכילה מהפרי הישן, ואלו המגיעים אצלנו כעת הם פירות חדשים לגמרי. גם החרובים הם חדשים, והם 'שבוים' מספיק כבדי לברך עליהם שהחיינו, כי כיום עושים מהם

פירות מיובשים. יש מפזרים כסף על אכילת הפירות היבשים דייקא. ואינו נכון, כי על פי רוב אין להם טעם הפרי כלל, ובקושי אפשר לברך עליהם את ברכתם הראויה, ולמה לא יודו וישבחו להשי"ת על הפרי הטרי המצוי בזול.

פירות משבעת המינים ופירות ארץ ישראל. אם כי במקורות הראשונים לא הוזכר ענין אכילתם ביום זה, אך במקורות המאוחרים יותר הוזכר ענין זה. וכן השתדלו הרבה מהצדיקים זיע"א לברך עליהם.